

บทสรุปการปรับปรุงหลักสูตร

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560

1. ประวัติความเป็นมาของหลักสูตร

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ได้ดำเนินการเปิดการเรียนการสอนครั้งแรกตามมติสภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วันที่สภานุมัติ 22 กุมภาพันธ์ 2546 และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับทราบหลักสูตรครั้งแรกเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2548 เปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2546 มีการปรับปรุงหลักสูตร 2 ครั้ง (พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2554) และมีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จำนวน 11 คน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก มคอ. 7 (4 ปีย้อนหลัง)

2.1 ระบบการจัดการศึกษาและจำนวนรับ

ในระหว่าง ปีการศึกษา 2554-2559 มีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ มีนักศึกษารับเข้าต่ำกว่าแผนการรับค่อนข้างมากในทุกสาขาวิชาเอก โดยวิชาเอกพืชสวนมีนักศึกษารับเข้า 2 คน สาขาวิชาเอกสัตวศาสตร์ มีนักศึกษารับเข้า 2 คน สาขาวิชาเอกวิทยาศาสตร์การประมงมีนักศึกษารับเข้า 10 คน ขณะที่สาขาวิชาเอกพืชไร่ไม่มีนักศึกษารับเข้าในช่วงเวลาดังกล่าว

2.2 ปัญหาการศึกษาแรกเข้า

สาเหตุที่มีนักศึกษามัครเข้าเรียนน้อย เนื่องจาก

- 1) ระบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรจัดขึ้นในวันและเวลาราชการ เป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับผู้สนใจเข้าศึกษาต่อในระดับปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่ทำงานแล้วและต้องการปรับเพิ่มคุณวุฒิ ที่ผ่านมามีผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาแต่ไม่สามารถลาศึกษาต่อจากหน่วยงานต้นสังกัดได้
- 2) ในบางกรณี หลักสูตรฯ ไม่มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญในด้านที่นักศึกษาสนใจเข้าศึกษา เช่น ในกรณีของสาขาวิชาเอกพืชไร่ที่นักศึกษาสนใจคือระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ในการจัดการมันสำปะหลัง แต่ไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในด้านดังกล่าว จึงยกเลิกการเข้าศึกษา เป็นต้น
- 3) หลักสูตรในลักษณะคล้ายกันนี้มีการเปิดสอนในหลายสถาบันการศึกษา ผู้ที่สนใจจึงมีโอกาสเลือกเรียนในสถาบันที่ใกล้สถานที่ทำงานของตนเอง ประกอบกับชื่อเสียงทางด้านวิชาการของบุคลากร อาจจะไม่โดดเด่นเท่ากับสถาบันการศึกษาเก่าแก่ของประเทศ จึงอาจทำให้นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปรัชญาดุษฎีบัณฑิตมีน้อย ยกเว้นสาขาวิชาเอกประมงที่ถึงแม้จำนวนนักศึกษาจะต่ำกว่าแผนรับก็ตาม แต่ก็มีนักศึกษามัครเข้ามาศึกษาต่ออย่างต่อเนื่อง

เหตุผลที่นักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิชาเอกวิทยาศาสตร์การประมงน่าจะมาจาก

- 1) อาจารย์สาขาวิชาประมงหลายท่านมีความสามารถเฉพาะทางและผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ยกตัวอย่างเช่น

- 1.1 ศ.ดร.ทวนทอง จุฑาเกตุ ได้มีผลงานตีพิมพ์จำนวนมากและมีผลงานวิจัยทางด้านพลวัตประชากรของสัตว์น้ำเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ
 - 1.2 รศ.ดร.ปราณีต งามเสนห์ มีผลงานวิจัยทางด้านชลธีวิทยาเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ
 - 1.3 ผศ.ดร.กาญจนา พยุหะ มีผลงานวิจัยทางด้านอาหารสัตว์น้ำและงานในพื้นที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ เป็นต้น
- 2) ศ.ดร.ทวนทอง จุฑาเกตุ สามารถยื่นขอทุนผ่านโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษกได้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จึงทำให้สามารถรับนักศึกษาเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกที่สามารถดำเนินงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศได้
 - 3) สาขาวิชาเอกวิทยาศาสตร์การประมง มีการปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นกับผู้เรียน ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐที่ต้องการพัฒนาวุฒิการศึกษาและมีประสบการณ์เฉพาะทางอยู่แล้ว และไม่ต้องการลาศึกษาแบบเต็มเวลา ซึ่งอาจมีผลต่อการเลื่อนขั้นเงินเดือน จึงสนใจที่จะเรียนในรูปแบบวิทยานิพนธ์เพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องลาศึกษาต่อต่อต้นสังกัด ซึ่งนักศึกษาในกลุ่มนี้มีศักยภาพในการขอโครงการวิจัยสำหรับการทำวิทยานิพนธ์และมีความรับผิดชอบต่องานค่อนข้างสูง

2.3 แนวทางในการแก้ปัญหา

- 1) จากจำนวนนักศึกษารับเข้าต่ำกว่าแผนรับค่อนข้างมาก หลักสูตรฯ ควรเพิ่มช่องทางการรับนักศึกษาโดยประชาสัมพันธ์หลักสูตรในประเทศเพื่อนบ้านในแถบอาเซียน ซึ่งยังมีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกจำนวนน้อย
- 2) จากปัญหาข้อจำกัดเรื่องการลาศึกษาต่อของผู้ที่สนใจเข้าศึกษาที่มีงานประจำอยู่แล้ว หลักสูตรฯ สาขาวิชาเอกอื่นอาจจะพิจารณาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นคล้ายกับสาขาวิชาเอกวิทยาศาสตร์การประมงที่ดำเนินการได้ผลค่อนข้างดี เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าศึกษาต่อได้
- 3) จากการศึกษาตลาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญในบางสาขา หลักสูตรฯ ควรจะมีการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญในด้านที่ตนเองสนใจ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการและเป็นที่ยอมรับทั่วไป สามารถรองรับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาต่อได้
- 4) หลักสูตรฯ ควรกระตุ้นให้บุคลากรแสวงหาแหล่งทุนภายนอก เช่น ทุนสนับสนุนงานวิจัย ทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก เป็นต้น

สรุปโดยภาพรวมของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

1. จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าระหว่างปีการศึกษา 2554-2559 ทั้งหมด 14 คน เฉลี่ย 1.7 คน/ปี ต่ำกว่าแผนรับที่กำหนดไว้ใน มคอ. 2 มีเพียงวิชาเอกวิทยาศาสตร์การประมงเท่านั้นที่มีนักศึกษารับเข้าอย่างสม่ำเสมอปีละ 1-2 คน
2. พื้นฐานภาษาอังกฤษและทักษะในการคิดคำนวณเชิงตัวเลขและสถิติของนักศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนา

3. นักศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาที่ต้องวางแผนการทำงานด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ชี้แนะเพิ่มเติม

3. ผลการประเมินหลักสูตรจากบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1 ความพึงพอใจและข้อคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน

นักศึกษาปัจจุบันมีความพึงพอใจต่อการจัดการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (วิชาเอก พืชไร่ พืชสวน สัตวศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การประมง) ซึ่งมีค่าคะแนนจากการประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ซึ่งหมายถึงนักศึกษาปัจจุบันมีความพึงพอใจต่อการจัดการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตในระดับมาก

3.2 ความพึงพอใจและข้อคิดเห็นของบัณฑิต

ยังไม่มีผู้จบการศึกษา

3.3 ความพึงพอใจและข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

ยังไม่มีผู้จบการศึกษา

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เร่งด่วนที่ต้องการให้ปรับปรุงหลักสูตร

1. ในปัจจุบัน หลักสูตรและทฤษฎีใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์การเกษตรในหลายสาขาวิชามีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก จึงต้องมีการปรับปรุงข้อมูลและเนื้อหา รวมถึงการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาให้สอดคล้องและเหมาะสม
2. นักศึกษาที่รับเข้าจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับระบบการเรียนการสอนที่เข้มข้นขึ้นในระดับบัณฑิตศึกษา และนักศึกษาจะต้องมีความมุ่งมั่น ขยัน อดทน และมีความรับผิดชอบสูงในการทำงาน จึงจะประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงหลักสูตรฯ เพื่อพัฒนาระบบที่เอื้อให้นักศึกษาเข้าใจแนวคิดในการศึกษา และสามารถพัฒนาตัวเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
3. นักศึกษาจำเป็นต้องมีความรอบรู้ทั้งในทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในอนาคตได้ ดังนั้น จึงต้องปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง และมีความสมดุลทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ
4. หลักสูตรฯ ควรจัดให้มีข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยนานาชาติให้มากขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาเพื่อให้มีการเรียนรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มากขึ้น
5. ห้องปฏิบัติการทางการวิจัยควรมีเครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่เพียงพอสำหรับทำวิจัยเพื่อรองรับการวิจัยที่สูงขึ้น
6. นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่จำเป็นสำหรับในการทำงานในอนาคต
7. นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะการพูดต่อหน้าชุมชน รวมถึงความมีมนุษยสัมพันธ์ต่อบุคคลรอบข้างให้มากขึ้น และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี
8. ควรมีการแนะแนวเรื่องการศึกษาต่อหรือการทำงานหลังจบการศึกษา โดยอาจให้รุ่นพี่ที่จบไปแล้วที่ทำงานในอาชีพต่าง ๆ กลับมาให้คำแนะนำในการทำงาน หรือวิธีการหางาน
9. ควรมีการบรรจุรายวิชาด้านพัฒนาชุมชนเข้ามาเสริมในแผนการเรียนการสอน เพราะว่าสาขาวิชาด้านการเกษตรจะเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรง ดังนั้น วิทยาการด้านนี้ควรจะมี

วิธีการถ่ายทอดให้ถึงตัวเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และสร้างความยั่งยืนให้แก่สังคม เกษตรกรรม และสามารถสร้างผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

10. หลักสูตรควรเน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชาติ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของอาชีพเกษตรกร และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน และสังคมในปัจจุบัน
11. งานวิจัยสำหรับหัวข้อวิทยานิพนธ์ควรนำไปใช้ได้จริง โดยเชื่อมโยงกับทางภาคเอกชนหรือพัฒนาโจทย์วิจัยจากผู้ใช้บัณฑิต

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ (ประชุมวิพากษ์หลักสูตรและประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร วันที่ 23 พฤศจิกายน 2558 ห้องประชุมพิบูลมังสาหาร)

ประเด็นหลักสูตร

1. อยากให้หลักสูตรสร้างบัณฑิตที่มีวิสัยทัศน์ในการทำงานด้านการเกษตร เชื่อมโยงบริบทของชุมชน ตลาดและวิทยาการการเกษตร
2. หลักสูตรควรต้องมีรายวิชาที่อยู่ภายใต้กรอบสาขาวิชาชีพที่ส่งเสริมและควบคุมด้านวิทยาศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน (วิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เกษตร และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ที่จะเอื้อประโยชน์ให้นักศึกษาสามารถไปประกอบอาชีพเป็นที่ปรึกษาบริษัทต่างๆ ได้ นอกเหนือจากเป็นนักวิชาการ นักวิจัยโดยตรง
3. รายวิชาและเนื้อหาในรายวิชาในหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ รวมทั้งในรายวิชาทางด้านเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อให้นักศึกษาที่จบออกไปเป็นผู้ประกอบการได้ อาจมีเชิญผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมาเป็นอาจารย์พิเศษ
4. สาขาประมงควรเน้นวิชาด้านการจัดการทรัพยากรเพิ่มเติม รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
5. ควรทำการเปรียบเทียบหลักสูตรในสาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในสถาบันอื่นๆ เน้นการทำให้หลักสูตรมีจุดแข็งโดยเฉพาะประเด็นท้องถิ่น ตลอดจนจนถึงลุ่มน้ำโขงและอาเซียน
6. รายวิชาในหลักสูตรควรเน้นให้มีการปฏิบัติจริงและปรับใช้ทฤษฎีประกอบ (learning by doing) รวมถึง ลักษณะของการเรียนการสอนและวิจัยเพื่อผลิตนวัตกรรม การแก้ปัญหา และการสร้างกลยุทธ์ (การผลิตและการแปรรูปผลผลิต) โดยใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เกษตร
7. หลักสูตรควรเพิ่มเติมและเน้นการทำงานร่วมกับภาคเอกชน
8. ชื่อหลักสูตรทำอะไรให้ครอบคลุมสาขาประมง เสนอทางเลือกของชื่อหลักสูตรเป็น “วิทยาศาสตร์การเกษตร”
9. หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นที่จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาไปเรียนวิชาหรือเทคนิควิธีการทางวิทยาศาสตร์เกษตรใหม่ๆ ที่น่าสนใจในมหาวิทยาลัยอื่นได้ โดยสามารถทำการเทียบวิชาได้ โดยอาจมีวิชาส่วนกลางที่สภาคณบดีคณะเกษตรจัดขึ้น หรือมีการประสานรายวิชาให้ตรงกัน
10. หลักสูตรควรเน้นวิจัยให้ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปของโลก รวมทั้งสมดุลงานอาชีพ การปรับปรุงพันธุ์ กระบวนการที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม เช่น การเลือกใช้สารบางอย่างในการเพาะปลูกที่ทำให้พืชใช้น้ำน้อยลง

ประเด็นนักศึกษา

1. ควรมีการเน้นภาษาอังกฤษให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นอกเหนือจากภาษาอังกฤษในเชิงวิชาการ

2. ควรเน้นให้นักศึกษามีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี มีความสามารถที่หลากหลาย (multi-function skill) และมีความคิดสร้างสรรค์
3. จะต้องผลิตนักศึกษาที่เป็นผู้คิดประเด็นทางวิชาการใหม่ๆ ได้และพร้อมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

ประเด็นอาจารย์

1. ควรมีอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในประเด็นที่สำคัญในปัจจุบัน อาทิเช่น crop adaptation, plant climate, animal welfare, food safety and security รวมทั้งในทีมผู้สอนควรจะต้องมีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญเรื่องเศรษฐศาสตร์และการตลาดด้านการเกษตร
2. ควรมีการจัดการกระบวนการสอน ที่ไม่ใช่เฉพาะเน้นการบรรยาย เน้นการสื่อสารแบบสองทาง เน้นการไปดูงานนอกสถานที่

4. หลักสูตรลักษณะนี้มีเปิดสอนอยู่แล้วที่มหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. หลักสูตรที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรที่เสนอมีลักษณะคล้ายคลึงกับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนอยู่แล้วในมหาวิทยาลัย

ไม่มี

6. หลักสูตรของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่ใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรนี้

ไม่มี

7. ความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ วิชาชีพ นโยบายของประเทศ ที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร

- ผลกระทบต่อภาคการเกษตรไทยจากประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC)

หลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ใน ปี พ.ศ. 2558 อาเซียนจะเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรของอาเซียนสู่ตลาดโลก โดยเฉพาะสินค้าเกษตรคุณภาพดีที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้าจากองค์กรที่มีต่างๆ ที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งคณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมอาเซียน (2556)¹ ได้ทำการประเมินผลกระทบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อภาคการเกษตรของไทย ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาวิจัยและสร้างองค์ความรู้ภายใต้หลักสูตรดังนี้

1. ประเทศไทยควรมีการพัฒนาสินค้าข้าวในทุกด้าน ทั้งคุณภาพข้าว รูปแบบและบรรจุภัณฑ์ให้มีคุณภาพดี สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละตลาด รวมทั้งต้องสร้างความแตกต่างจากสินค้าของคู่แข่งอย่างเด่นชัด เพื่อรักษาตลาดเดิมไว้ และสร้างโอกาสในการเปิดตลาดใหม่เพิ่มขึ้น หากประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาสินค้าข้าวให้มีความแตกต่างจากข้าวของสมาชิก AC อื่น ๆ มีแนวโน้มว่าจะถูกประเมินว่าเป็นข้าวที่มีคุณภาพเดียวกัน และจะได้รับราคาที่ไม่แตกต่างกัน ทำให้ไทยเสียประโยชน์ โดยเฉพาะประเทศพม่ามีแนวโน้มเป็นคู่แข่งที่สำคัญด้านข้าวหอมเนื่องจากเมื่อปี 2554 ที่ผ่านมา พม่าได้รับรางวัลชนะเลิศข้าวหอมที่สุดในโลก หากพม่าเปิดประเทศมากขึ้นคาดว่า

¹ คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมอาเซียน. โอกาสสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร; 2556

จะเป็นผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญของโลกแข่งกับไทยและเวียดนามเหมือนในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยจึงต้องทำวิจัยและพัฒนาข้าวอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาความเป็นผู้นำด้านการส่งออกข้าวของโลก

2. ประเทศไทยควรมีการพัฒนาสินค้าอาหาร ทั้งปริมาณและคุณภาพอาหาร ส่งเสริมการแปรรูปอาหารเป็นผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ เน้นการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่า รวมทั้งร่วมมือกับสมาชิก AC เป็นพันธมิตรในฐานะการเป็นตลาดเดียว สร้างอำนาจการต่อรองที่แข็งแกร่งในการส่งออกอาหารสู่ตลาดโลก นอกจากนี้ประเทศไทยควรส่งเสริมการใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มการใช้ยางพาราในประเทศ เป็นการเพิ่มมูลค่า รวมทั้งลดความเสี่ยงด้านราคาจากการพึ่งพาสถานที่ต่างประเทศมากเกินไป
3. ประเทศไทยควรมีการพัฒนาสินค้าปาล์มน้ำมันในทุกด้าน ทั้งปริมาณ คุณภาพ การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ให้มีความเพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ รวมทั้งการส่งออก หากประเทศไทยไม่สามารถเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน และพัฒนาสินค้าปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ทัดเทียมกับสมาชิก AC อื่น ๆ มีแนวโน้มว่าประเทศไทยจะสูญเสียตลาดปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มให้แก่ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย

นอกจากนี้ในรายงานดังกล่าวถึงสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทยที่มีศักยภาพในการแข่งขันและควรจะมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพ 23 ชนิดสินค้า ใน 7 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มสินค้าประมง (กุ้ง ปลาหมึก ปลา นิล และกุ้งก้ามกราม) 2. กลุ่มสินค้าปศุสัตว์ (ไก่เนื้อ ไก่ไข่ โคเนื้อ โคเนื้อ และสุกร) 3. กลุ่มสินค้าผลไม้ (ทุเรียน ลำไย มังคุด มะม่วง และสับปะรด) 4. กลุ่มสินค้าข้าว 5. กลุ่มสินค้าไม้ยืนต้น (ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ยางพารา และกาแฟ) 6. กลุ่มสินค้าพืชไร่ (มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน) และ 7. กลุ่มสินค้าไหม

- วิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2570

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2552)² ได้จัดทำวิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2570 เพื่อเป็นแม่แบบในการจัดทำแผนพัฒนาประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายหลักที่ว่า “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดีเกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” โดยแนวโน้มหลักที่ประเทศไทยและโลกอาจต้องเผชิญใน 20 ปีข้างหน้าไว้ 7 ประการ และผลกระทบที่จะมีต่อการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเกษตร ดังนี้

1. การรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งส่งผลให้มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น และทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียมีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างรวดเร็ว
2. เศรษฐกิจโลกจะเปลี่ยนศูนย์กลางอำนาจมาอยู่ในประเทศแถบเอเชียมากขึ้น จีนและอินเดียซึ่งเป็นผู้ค้าที่สำคัญในภาคเกษตรของไทยจะก้าวสู่การเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจโลกในอนาคต
3. การเปลี่ยนแปลงด้านการเงินโลก ซึ่งจะมีความผันผวนและความเสี่ยงมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการเคลื่อนย้ายทุนและฐานการผลิตภาคเกษตรมาในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงของภาคเกษตรไทย

² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. จากวิสัยทัศน์ 2570 สู่มติฯ 11. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ; 2552

4. ประชากรสูงอายุของโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แต่จะเป็นโอกาสของประเทศไทยในการบริการผู้สูงอายุ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการผลิตสินค้าเกษตรที่ตรงตามความต้องการบริโภคของประชากรในกลุ่มนี้ โดยเฉพาะในประเด็นอาหารเพื่อสุขภาพ

5. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับในภาคเกษตรต้องมีการปรับตัวในการประยุกต์และผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มปริมาณผลผลิตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6. แนวโน้มปัญหาด้านพลังงาน ซึ่งจะมีผลต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของโลก ทำให้ต้องเร่งทำความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งการที่ภาคการเกษตรต้องเข้ามามีบทบาทในการหาองค์ความรู้และพัฒนาในประเด็นเรื่องการผลิตพืชพลังงาน

7. ปัญหาภัยคุกคามจากภาวะโลกร้อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อธรรมชาติ เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมโดยตรง โดยเฉพาะในเรื่องของผลผลิตทางการเกษตร ที่ยังต้องพึ่งปัจจัยต่างๆ ในธรรมชาติเป็นอย่างมาก รวมทั้งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ต่าง ๆ

- วิสัยทัศน์ประเทศไทยโดยรัฐบาล พ.ศ. 2558-2563 “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2558)³ ได้นำเสนอนโยบายในการพัฒนาพัฒนาประเทศโดยรัฐบาล ระหว่าง พ.ศ. 2558-2563 ภายใต้วิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยได้ให้ความหมายของทั้ง 3 ประเด็นดังนี้

“มั่นคง” หมายถึง การมีเสถียรภาพทางการเมืองประชาชนต้องมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีหลักนิติรัฐที่เข้มแข็ง และมีความยุติธรรม ซึ่งการที่ประเทศเกิดความสงบสุขสันติ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้ประเทศชาติเดินหน้าไปได้อย่างเข้มแข็ง และเป็นพื้นฐานที่จะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสามารถดึงศักยภาพที่มีอยู่ออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ รัฐบาลกำลังเร่งปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน

“มั่งคั่ง” หมายถึง การทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามสมควรแก่ฐานะ การทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน ไทยต้องร่วมกันกับประเทศต่างๆ อาเซียนเพื่อสร้างภูมิภาคให้เข้มแข็ง มั่นคง และมั่งคั่ง มุ่งยกระดับภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ รวมถึงสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

“ยั่งยืน” หมายถึง การคำนึงถึงการพัฒนายั่งยืนซึ่งต้องยึดความต้องการของประชาชนเป็นหลักต้องเริ่มจากการเข้าใจปัญหาที่แท้จริงจากพื้นที่หรือจากชุมชน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมตามกำลังความสามารถของตนเอง ใช้หลักเหตุและผลและการรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง หรือการมีภูมิคุ้มกันตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งเน้นเรื่องความเข้มแข็งจากภายในตัวบุคคลชุมชนและสังคม

โดยที่วิสัยทัศน์ดังกล่าว มุ่งหวังในการสร้างรายได้เปรียบด้านฐานการผลิตภาคการเกษตร พัฒนามูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร พร้อมกันกับความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

³ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน: นโยบายรัฐบาล ทิศทางแผนฯ 12 และยุทธศาสตร์พัฒนาภาค. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ; 2558

สำหรับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การที่เป็นภาคที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ลดลงมากที่สุดคือ ลดลงร้อยละ 8.18 มีพื้นที่แล้งซ้ำซากรุนแรง 26.57 ล้านไร่ /ท่วมน้ำซ้ำซากเสี่ยงสูงต่อการลงทุนพัฒนาเกษตร 165,817 ไร่ ทำให้การพัฒนาการเกษตรจัดเป็นหนึ่งในเป้าหมายที่สำคัญ นอกจากนี้ การที่เป็นพื้นที่เศรษฐกิจเชื่อมโยงสู่กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและเป็นแหล่งผลิตเกษตรและอาหารที่มีความหลากหลาย ทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความยั่งยืนของภาคเกษตรและความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตรวมทั้งการจัดการทรัพยากร การเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะเป็ผลต่อการเป็นฐานการพัฒนาภาคที่มั่นคงและสมดุล อันที่จะมุ่งสู่การให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างความเข้มแข็งและมั่นคงของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้พึ่งตนเองได้ และ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนจากฐานภูมิปัญญาไทยผสานสู่เทคโนโลยีสมัยใหม่

- วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

“มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นสถาบันชั้นนำแห่งการเรียนรู้ในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและอาเซียน” พันธกิจที่ 1. สร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล มีคุณธรรมนำความรู้ คิดเป็น ทำเป็น และดำรงชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง กลยุทธ์ที่ 1. สร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพและสมรรถนะตามมาตรฐานสากล สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ ความพอเพียง จิตสำนึกที่ดี และมีความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดให้มีทักษะการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และสอดคล้องกับหลักสูตรฯ จะมุ่งเน้นการผลิตบุษย์บัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในอีสานใต้ ภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และอาเซียน

8. ตารางสรุปการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

สรุปการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	การนำผลการวิเคราะห์จากข้อ 2 - 6 มาใช้ ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก มคอ. 7 4 ปีย้อนหลัง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับเป้านักศึกษารับเข้าให้เหมาะสม 2. จัดให้นักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีการใกล้ชิดกันมากขึ้น เพื่อรับทราบปัญหาของนักศึกษา เพื่อร่วมวางแผนการเรียนให้จบในเวลาที่เหมาะสม 3. จัด course ภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นเพื่อปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ 4. หาแนวทางรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และหาทุนสนับสนุนการวิจัยเพิ่มขึ้น
2. ผลการประเมินหลักสูตรจากบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะพิจารณานำประเด็นงานวิจัยจากผู้ใช้บัณฑิตมาเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา 2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้อิสระกับผู้เรียนในการเลือกหัวข้อวิจัย โดยอาจเป็นหัวข้อของผู้เรียน ของ

สรุปการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	การนำผลการวิเคราะห์จากข้อ 2 - 6 มาใช้ ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร
	<p>ผู้ใช้บัณฑิต หรือของอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งกำลังทำวิจัยในประเด็นนั้น เพื่อให้นักศึกษาสามารถคิดประเด็นวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาได้ด้วยตนเอง</p> <p>3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะเน้นย้ำให้มีการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษสอดแทรกในรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาสัมมนาและการเผยแพร่และนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์</p> <p>4. หลักสูตรจะสอดแทรกทักษะด้านการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นในรายวิชาทุกสาขาวิชาเอก</p> <p>5. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเปิดรายวิชาเพิ่ม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และการเปลี่ยนของเทคโนโลยี</p> <p>6. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาในศาสตร์หลายๆ ด้านตามความสนใจ และมีการสอดแทรกความคิดเป็นประกอบการให้แก่ผู้เรียน ทั้งจากผ่านกระบวนการเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์อาจารย์ผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก</p> <p>7. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา กับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ พบว่ามีโครงสร้างหลักสูตรใกล้เคียงกัน เนื่องจากอิงตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษาแห่งชาติ เช่นเดียวกัน แต่รายวิชาในหลักสูตรจะแตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละสถาบันมีบริบท บุคลากร สิ่งสนับสนุน การเรียนสอน รวมทั้งเป้าหมายการผลิตบัณฑิตที่แตกต่างกันในบางส่วน</p> <p>8. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแก้ไขและปรับปรุงรหัสรายวิชา ชื่อรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และสาระการเรียนรู้ในรายวิชาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
3. หลักสูตรที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร	ไม่มี
4. หลักสูตรลักษณะนี้มีเปิดสอนอยู่แล้วที่มหาวิทยาลัยอื่นในประเทศและต่างประเทศที่ใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรนี้	<p>โครงสร้างหลักสูตร ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตทั้งหมด จำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดรายวิชา และหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ เหมือนกันในทุกสถาบัน เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ อย่างไรก็ตาม หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ไม่</p>

สรุปการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	การนำผลการวิเคราะห์จากข้อ 2 - 6 มาใช้ ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร
	<p>เปิดแผนการศึกษา แบบ 1.2 และ 2.2 คือไม่เปิดรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมาศึกษาต่อระดับปริญญาเอก หลักสูตรฯ มุ่งเน้นเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทซึ่งสามารถจัดการระบบการศึกษาได้ง่ายกว่า ทั้งทางด้านทรัพยากรบุคคลและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับศักยภาพของหลักสูตรฯ</p> <p>จำนวนและรายละเอียดรายวิชาภายในหลักสูตรฯ ของแต่ละสถาบันจะเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามจะมีบางส่วนที่แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละสถาบัน โดยเฉพาะหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาซึ่งจะแตกต่างกันตามความชำนาญของพื้นที่ โดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รวมทั้งประเทศภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ ไทย ลาว เวียดนาม และกัมพูชา</p>
5.ความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ วิชาชีพ นโยบายของประเทศ นโยบายของมหาวิทยาลัย ที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรฯ โดยปรับลดจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาบังคับ เป็นไม่มีวิชาบังคับ และเพิ่มหน่วยกิตหมวดวิชาเลือก เป็น 10 หน่วยกิต เพื่อให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาที่สนใจได้มากขึ้น 2. ปรับปรุงจำนวนและเนื้อหาวิชาภายในหลักสูตรในทุกสาขาวิชาเอก เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ นโยบายของประเทศ

สาระในการปรับปรุงแก้ไข

1. หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพื้นฐาน ยุบรวมรายวิชาสัมมนาให้เรียนร่วมกันทั้ง 4 สาขาวิชาเอก และเรียนร่วมกันทั้งการเรียน แบบ 1.1 และแบบ 2.1
2. หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาบังคับ ยกเลิกวิชาบังคับ โดยปิดรายวิชาบังคับจำนวน 4 รายวิชา (ระเบียบวิธีวิจัย) และปรับปรุง/ย้ายกลุ่มวิชาบังคับ 2 รายวิชา (วิชาการจัดการผลิตพืชไร่และวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืชสวน) ไปอยู่ในหมวดวิชาเลือก
3. หมวดวิชาเลือก มีการปิด/เปิดรายวิชา ย้ายหมวดวิชา และปรับปรุงรหัส/ชื่อ/คำอธิบาย/แผนการเรียนรู้อของรายวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับวิทยาการและการพัฒนาบัณฑิตในปัจจุบัน และตรงตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

วิชาเอก	หลักสูตร 2554	หลักสูตร 2560				
		ปิด รายวิชา	ปรับปรุง/ ย้ายหมวด	เปิดใหม่	ปรับปรุง	รวม ปัจจุบัน
พืชไร่	27	22	1	1	5	7
พืชสวน	30	25	1	1	6	8
สัตวศาสตร์	16	9	-	1	8	9
วิทยาศาสตร์การประมง	20	19	-	4	5	9
รวมทั้งสิ้น	93	75	2	7	24	33

4. หมวดวิทยานิพนธ์ ยกเลิกแผนการศึกษา แบบ 1.2 และ 2.2 และปิดรายวิชาวิทยานิพนธ์สำหรับแผนการศึกษาดังกล่าว จำนวน 8 รายวิชา

5. หมวดวิทยานิพนธ์ ยุบรวมรายวิชาหมวดวิทยานิพนธ์ในแผนการศึกษา แบบ 1.1 และ 2.1 เพื่อให้เรียนร่วมกันทั้ง 4 สาขาวิชาเอก (วิชาวิทยานิพนธ์ (Thesis) (แบบ 1.1) และวิชาวิทยานิพนธ์ (Thesis) (แบบ 2.1))